

Ο πειρασμός του εθνικολαϊκισμού

Του ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ

Είναι σίγουρο πως ο πρώην σύμβουλος του κ. Αντώνη Σαμαρά και ακροδεξιός (σύμφωνα και με τις καταγγελίες του ΣΥΡΙΖΑ) κ. Τάκης Μπαλτάκος θα «βάρσει πολλές προσοχές» ακούγοντας τον πρωθυπουργό να πετάει ασύστολα εθνικές κορώνες την περασμένη Τρίτη από το βήμα της Βουλής. Έτσι κι αλλιώς, ο κ. Μπαλτάκος –ο οποίος απομακρύνθηκε από τον κ. Σαμαρά για ανάρμοστες σχέσεις με τη Χρυσή Αυγή– θαύμαζε τον νέο ΣΥΡΙΖΑ, πολύ πριν το εθνικολαϊκό κρεσέντο του κ. Αλέξη Τσίπρα: «Εγώ ο δεξιός, βάρω προσοχή, όπως λένε στον στρατό, μπροστά σε αυτά που κάνει η αριστερή –δυστυχώς για εμάς– κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ και θα ήλπιζα και ευχόμουν και παρακαλούσα αυτά που κάνουν αυτοί οι άνθρωποι να τα κάνουμε εμείς» (Real FM 6.2.2015).

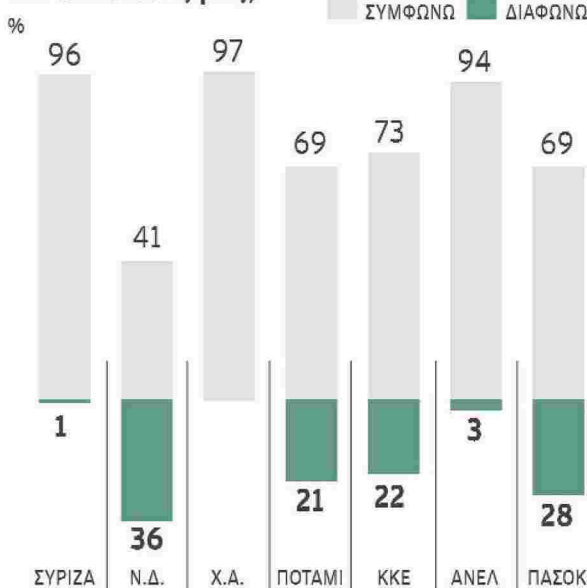
Αλλά είναι και πολλοί χρυσαυγίτες που εγέρθηκαν με τις εθνικολαϊκές μαγκιές του κ. Τσίπρα. Η δημοσκόπηση της ALCO («Ποντίκι» 10.2.2014) δείχνει πολλά ναζιστικά χειροκροτήματα για την κυβέρνηση. Στην ερώτηση «Συμφωνείτε ή διαφωνείτε από τη διαπραγματευτική στάση της κυβέρνησης;» το μεγαλύτερο ποσοστό των «ζήτων» (97%) ήταν από τους ψηφοφόρους της Χρυσής Αυγής και με μηδενική μάλιστα διαφωνία. Ακολουθούσαν με 96% οι ψηφοφόροι του ΣΥΡΙΖΑ (διαφωνούντες 1%) και με 94% οι ψηφοφόροι του κ. Πάνου Καμμένου.

Κολοσσιαίο λάθος

Βεβαίως, τα χειροκροτήματα των ακροδεξιών και των νεοναζι δεν σημαίνουν –αυτομάτως τουλάχιστον– ότι ο ΣΥΡΙΖΑ γίνεται –εκτός από κυβερνητικός συνεταιρσός– όμοιος με την Ακροδεξιά. Απλώς ισχύει αυτό που έλεγε ο Βλαδίμηρος Λένιν, «όταν σε χειροκροτεί ο εχθρός σου ψάξε να δεις τι λάθος έχεις κάνει». Και το λάθος του ΣΥΡΙΖΑ είναι κολοσσιαίων διαστάσεων. Στριμωγμένος στη γωνία, ανάμεσα στην πραγματικότητα και στις προεκλογικές του υποσχέσεις, ψάχνει διεξόδους ακόμη και στον ελαφροεθνικισμό. Εξάλλου είναι γνωστό από την εποχή του Samuel Johnson ότι «ο πατριωτισμός είναι το τελευταίο καταφύγιο των απατεώνων». Σ' αυτόν τον πατριωτισμό καταφεύγει ο ΣΥΡΙΖΑ με τα εθνικά συλλαβτήρια (χωρίς κομματική ταυτότητα, όπως κατήγγειλε στη Βουλή η κ. Παπαρήγα), σ' αυτόν τον πατριωτισμό καταφεύγει και ο πρωθυπουργός με αναφορές του στυλ «στο Eurogroup, δεν θα βρισκεται ο Γιάννης Βαρουφάκης. Στο Eurogroup θα βρίσκεται η Ελλάδα». Να σημειώσουμε εδώ ότι στις προγραμματικές δηλώσεις ο κ. Τσίπρας ανέφερε 69 φορές τη λέξη «Ελλάδα», 17 φορές τη λέξη «πατρίδα» και ούτε μία φορά την λέξη «Αριστερά». Πώς, λοιπόν να αντισταθεί ο κ. Βύρων Πολύδωρας και να μη δηλώσει «ναι, θέτω τον εαυτό μου στην υπηρεσία της πατρίδας και του λαού, συστρατευόμενος στη διαπραγμάτευση κοινωνικής σωτηρίας και εθνικής απελευθέρωσης που διεξάγει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ».

Δεν είναι η πρώτη φορά που ο κ. Τσίπρας τσαλαβουτά στα βρώμικα νερά του εθνικολαϊκισμού. Δεν θα αναφερθούμε μόνο στη φετινή προεκλογική ομιλία, που κα-

Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τη στάση της ελληνικής κυβέρνησης στη διαπραγμάτευση με τους εταίρους και δανειστές μας;

Πηγή: Δημοσκόπηση της ALCO στις 9-10 Φεβρουαρίου/Το Ποντίκι

λούσε τις Ελληνίδες και τους Έλληνες σε «μια νέα πατριωτική συμμαχία» (23.1.2015). Ο καθηγητής Ανδρέας Πανταζόπουλος διέκρινε από το 2012 τη μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ σε εθνικολαϊκό κόμμα: «Η κεντρική προεκλογική ομιλία του Αλέξη Τσίπρα στην Αθήνα (3.5.2012) συμπυκνώνει την εθνικολαϊκιστική κλήση του εν λόγω σχηματισμού προς το εν δυνάμει ακροατήριό του, και από την άποψη αυτή προσφέρεται, κατά παραδειγματικό τρόπο, για την αποκωδικοποίηση του κεντρικού του μηνύματος». As θυμηθούμε μια παλιότερη δήλωση (21.2.2012) του κ. Αλέξη Τσίπρα: «Κάποιοι Έλληνες δεν είναι και τόσο Έλληνες. Αυτοί που μας κυβερνούν...».

Να θυμηθούμε επίσης και μια παλιότερη ομιλία Αλέξη Τσίπρα (3.5.2012): «Όλες οι δυνάμεις της γερασμένης Ελλάδας ενώθηκαν σε μια ιερή συμμαχία απέναντι σε αυτό το ενδεχόμενο. Όλες οι δυνάμεις του πλούτου, της διαπλοκής, της τραπεζοκρατίας ενώθηκαν και σήμερα έχουν έναν μόνο αντίπαλο: τον ΣΥΡΙΖΑ». Αυτό ταιριάζει με τις επιστημονικές του Pierre-Andre Taguieff, ο οποίος σημείωνε ότι «η κλήση στον λαό είναι "κλήση ενάντια". [...] Κάθε λαϊκιστής ηγέτης που απευθύνεται στον λαό διατεί-

«Η εμείς ή αυτοί» έλεγε ένα πρόσφατο σύνθημα του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά τώρα θόλωσαν περιέργως οι διαχωριστικές γραμμές και των «εμείς» και των «αυτοί».

Θετική αξιολόγηση προγραμματικών δηλώσεων

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

νεται ότι του υποδεικνύει τους πραγματικούς του εχθρούς, τους "αποπάνω" (τις άνομες ελίτ), τους τριγύρω ("το σύστημα") ή τους από αλλού (οι εχθρικοί ξένοι, οι μετανάστες εισβολείς), και κυρίως τους κρυμμένους εχθρούς στο εσωτερικό του εθνικού σώματος» («Ο νέος εθνικολαϊκισμός», εκδ. Επίκεντρο).

Να σημειώσουμε εδώ ότι για τον Γάλλο φιλόσοφο σημείο συνάντησης του ακροδεξιού με τον ακροαριστερό λαϊκισμό είναι η αντικαπιταλιστική δημαγωγία. Αυτή κάποιες φορές παίρνει ανατριχιαστικές ομοιότητες. Γράφει ο Taguieff: «Πρέπει από την άποψη αυτή να θυμίσουμε ότι ο δημαγωγός Χίτλερ άρδευε έναν αριθμό θεμάτων από το ρεπερτόριο ενός "volkish" λαϊκισμού εγγύτερα του ακροαριστερού επαναστατικού λόγου, παρά του λόγου των συντηρητικών δεξιών. Έτσι συνέδεε τη λατρεία του λαού με την προσφυγή στην αντικαπιταλιστική δημαγωγία (στοχεύοντας ειδικότερα τον χρηματιστικό καπιταλισμό), εκδηλώνοντας κατά του συστήματος το οποίο κατ' αυτόν συνίσταται στο ότι "ευνοεί τον πλούτο του μικρού αριθμού και τη φτώχεια του μεγάλου αριθμού". Σε ομιλία του που εκφώνησε στο Βερολίνο στις 10 Δεκεμβρίου 1940 σε ένα στρατιωτικό εργοστάσιο μπροστά σε δεκάδες χιλιάδες εργάτες, ο Χίτλερ παρουσίαζε τον αγώνα του ως πάλη μεταξύ των "δύο κόσμων": από τη μια η εθνικοσοσιαλιστική Γερμανία και, από την άλλη πλευρά, η συμμαχία του κεφαλαίου και της "εβραϊκής" με τους συμμάχους της, εκκινώντας από τη Μεγάλη Βρετανία. Έτσι στην εθνικιστική δημολατρία αρθρώνονταν η υπερβολική καταγγελία της κοσμοπολίτικης πλουτοκρατίας: "Πολέμησαν τον εθνικολαϊκισμό γιατί εκθειάζει την αρχή ότι το κεφάλαιο της οικονομίας και η οικονομία στην υπηρεσία του λαού..."».

Εκδοχή των ΑΝΕΛ

Φυσικά, επ' ουδενί συγκρίνουμε τον ΣΥΡΙΖΑ με το ναζιστικό κόμμα της Γερμανίας, απλώς επισημαίνουμε ότι ο εθνικολαϊκισμός έχει πολλά ποδάρια και «μπορεί να έλθει σε συγχρωτισμό με οποιαδήποτε ιδεολογία» όπως σημειώνει ο κ. Ανδρέας Πανταζόπουλος. Το χειρό-

τερο, δε, είναι ότι η «πρώτη φορά Αριστερά» μεταμορφώνεται σε εθνικολαϊκισμό όχι με βάση κάποιο σχέδιο αλλά ανεπαίσθητα. Όπως αφρόνως και τυχοδιωκτικώς η ηγετική ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ στα τέλη της περασμένης δεκαετίας προσπάθησε να ανέβει στο κύμα της οργής των κουκουλοφόρων και μετέτρεψε τον Συνασπισμό από κόμμα της Ανανεωτικής Αριστεράς σε ένα συνονθύλευμα ακραίων, έτσι και τώρα δεν καταλαβαίνουν ότι δεν μεταμορφώνουν τον ΣΥΡΙΖΑ στο ΠΑΣΟΚ του Ανδρέα Παπανδρέου, αλλά σε μια εκδοχή των Ανεξάρτητων Ελλήνων. Είναι η ίδια τυχοδιωκτική πολιτική με άλλο πρόσημο: «πατριωτικό» αυτή τη φορά, που σίγουρα καλλιεργείται από διάφορους εθνικοαριστερούς που μαζεύτηκαν στην Κουμουνδούρου τα τελευταία δύο χρόνια.

Μπορεί στον ΣΥΡΙΖΑ να αυταπατώνται ότι το τέρας του εθνικολαϊκισμού ξυπνάει και κοιμάται, ανάλογα με τα νταούλια που αυτοί χτυπούν. As διαβάσουν όμως λίγο Φρίντριχ Χάγιεκ και μπορεί να καταλάβουν ότι οι κρατικοπαρεμβατιστές «ήταν άνθρωποι με καλές προθέσεις (αλλά ήταν επίσης) εκείνοι που άνοιξαν τον δρόμο –αν δεν τις δημιούργησαν έμπρακτα– στις δυνάμεις που αντιπροσωπεύουν τώρα όλα όσα απεχθάνονται», δηλαδή τον φασισμό και τον ναζισμό. Σύμφωνα με τον Χάγιεκ, ο οποίος έζησε την άνοδο της απεχθέστερης μορφής εθνικολαϊκισμού στην Ιστορία, «ο δημοκράτης πολιτικός που θα καταπαστεί να σχεδιάσει την οικονομική ζωή θα βρεθεί σύντομα με το δίλημμα είτε να πάρει στα χέρια του δικτατορικές εξουσίες είτε να εγκαταλείψει τα σχέδιά του... Μολονότι τα σοσιαλιστικά κόμματα είχαν τη δύναμη να πετύχουν τα πάντα εάν είχαν θελήσει να χρησιμοποιήσουν βία, δίστασαν να το κάνουν. Χωρίς να το αντιλαμβάνονται, είχαν θέσει στον εαυτό τους ένα καθήκον το οποίο μπορούσαν να επιτελέσουν μόνο οι αδιότακτοι (σ.σ. φασίστες), οι οποίοι ήταν έτοιμοι να αγοήσουν τους φραγμούς της κρατούσας ηθικής... Τα παλιά σοσιαλιστικά κόμματα εμποδίστηκαν από τα δημοκρατικά ιδεώδη τους: δεν διέθεταν την απαιτούμενη αγριότητα για την εκτέλεση της αποστολής που είχαν επιλέξει».